

2. Fra *Centralforeningen af jydsk Kelner- og Lejetjenerforeninger, jydsk Central Kelnerforening, Kelnernes faglige Forening, skandinavisk Kelnerforening og Fyns Kelner- og Tjenerforening* om, 1., at det ved Lov maa blive paabudt, at de faste Kelnere faa en Fridag om Ugen, 2., at Kelnerlærlingene komme under Beskyttelse af den almindelige Lærlingelov, og 3., at saavel Kelnere som Lærlinge henføres under Lov af 7. Januar 1898 om Arbejderes Forsikring mod Følger af Ulykkestilfælde. (Indbragt den 25. Januar 1905 af Folketingsmanden for Aarhus Amts 2den Valgkreds, *Sabroe*).

Som Støtte for de i Andragendet nævnte Ønsker anføres:

ad 1. Som Forholdene nu ere, kan der ofte komme til at hengaa 2—3 Uger uden at en fast Kelner kan faa en Fridag, og at dette baade er uheldigt og urimeligt, vil sikkert erkendes for et Fag, hvis Arbejdstid som Regel er fra Kl. 8 Morgen til Kl. 12 Nat baade Søgne- og Helligdage og uden noget Ophold i nogen Del af Arbejdstiden. Det er sundhedsnedbrydende, sløvende og i alt for høj Grad overbebyrdende.

ad 2. Lærlinge i vort Fag komme som Regel i Lære i en Alder omkring 14 Aar, og Arbejdstiden for saadant et Barn er i Almindelighed den samme som for Kelnerens Vedkommende, og naar henses til, at denne Lære altsaa foregaar i den allermest kritiske Udviklingsperiode, behøver der sikkert ikke at anføres andet til Støtte for vort Forslag; det er saa indlysende, at naar Lovgivningsmagten overfor Lærlinge i andre Fag stærkt — og maaske endda ikke stærkt nok — har begrænset den Tid, i hvilken Arbejde maa kræves af dem, er der ingen som helst Grund til ikke at stille Kelnerlærlinge i alt Fald lige saa gunstigt, snarere maaske endog gunstigere, saavist som vort Fags Lærlinge ikke alene maa yde et Arbejde, der stiller samme Krav til de fysiske Kræfter som i saa mange andre Fag; men for vore Lærlinges Vedkommende kommer hertil den desværre uundgaelige moralsk ødelæggende Paavirkning, der er en naturlig Følge af, hvad der rundt omkring i Restaurations- og Beværtningslokaler ses og høres og maa taales. Og ligesom denne Indflydelse selvfølgelig ikke kan være til Gavn for et Barn, taler meget for, at dets Sanseliv paavirkes deraf, pirres og derved tilføres ikke en Kraft, men en Svækkelse.

ad 3. Grunden til dette vort Forslag ligger lige for. Ved ethvert Fags Arbejde er der selvfølgelig Risiko, men det tør neppe bestrides, at den i mere end almindelig Grad er til Stede ved vort Fag, og der behøves neppe mere, end at det høje Tings Medlemmer ville genkalde i Erindringen, hvor ofte de have set baade Kelnere og rene Piccoler maatte balancere med Masser af Flasker, Glas og let ituslaaelige Ting, for at det vil staa klart, hvor betydelig Risikoen er.

Naar dertil kommer Optrækningen af Flasker og navnlig den nyere Tids, man kunde fristes at sige Helvedesapparater med indsnævrede Flaskemundinger og deri med Maskinkraft indførte parafinerede Propper, som udbulne og næsten gøre det umuligt at trække Proppen op, i alt Fald umuliggør, at Optrækningen sker ved Maskine, saa haabe vi, det maa erkendes, at her er anført vægtige Grunde for at støtte vor Anmodning. Men endnu kan dog tilføjes, at et statistisk Materiale, efter alt hvad der foreligger, utvivlsomt vil klargøre, at der netop ved Flaskeoptrækning afstedkommes et i Forhold til andre Fag overvejende stort Antal Ulykkestilfælde.

Et Bilag medfølger.

Da Sagen er under Overvejelse i Ministeriet, gør *Udvalget* ikke Indstilling.

3. Fra *Hovedbestyrelsen for Kristeligt dansk Fællesforbund for Arbejdsgivere og Arbejdere* om, at der ved Lov maa blive indført tvungen Voldgift til Afgørelse af Arbejderkonflikter af enhver Art uden Arbejdsstandsning. (Indbragt den 26. Januar 1905 af Folketingsmanden for Ribe Amts 3die Valgkreds, *Jens Bush*).

Andragendet henviser til det i Samlingen 1902—03 indbragte Andragende af samme Art, om hvilket *Udvalget* foreslog og Folketinget vedtog en Henvisning til